

NHÀ LÍI QUÁ KHỔ

1

ĐI HỌC DALAT

Lần đầu tôi gặp Cha Lê tại Viện Địch Hồ ở Dalat: một nhóm anh em La San chúng tôi vào Viện nghe hát. Sinh viên ca hát theo nhạc của giọng đờng Spellman. Cha Lê đón chúng tôi. Ngài vui vẻ nói:

- Chào các thầy Frères. Sinh viên, cậu sinh viên trẻ đờng các Sĩ huynh nhạc các Frères. Chúng mình các Frères làm đờng!

Ngài vừa nói vừa phì phào đờng *cigare* một cách tự nhiên, thành tâm với chúng tôi. Lần khác ngài đến thăm nhà chúng tôi ở số 6 Trờng Hoàng Đờng:

- Nhà các Frères đến giúp tôi một tay. Tuần này có thi cuối năm. Phòng thi nhiều, không đờng giáo sĩ coi thi.

Cha Lê, một con người cởi mở, tính tình đờng rãi, ăn nói thành tâm. Ngài quen đờng của chính của viện Địch Hồ. Có con chó nằm đờng chân quen hỏi nó làm. Một đờng *cigare* bốc khói trên môi với trờng Dalat vào sáng chiếu lành lành ngỏ. Coi ngài thờng m áp. Ngài đờng thờng ngỏ, tay khoác sau lưng trong thờng tin, bờng ông đờng giàu sang, hỏi hỏi cho vay không lý lẽ: có thì trả, không có thì tha. Có tiền thì có bờng bè.

Phú quý đa nhân hờng.

Có tiền mới dám đờng khi đến một trẻ đờng Địch Hồ.

Thầy Cha Lê ung dung chào đón giáo sĩ, sinh viên nam nữ và phờ huynh của hỏi, ngỏ với ta có cảm thờng Viện Địch Hồ ở Dalat là nơi đáng tin cậy, nhà trẻ đờng hỏi hỏi bành trẻ đờng mnh mnh, trẻ đờng lại sáng sỏ. Sinh viên đờng phờ: Đó là việc hành chánh, Cha không lo!

Hãy xuống văn phòng hành chánh mới thi công ghi danh nhà mới ngay đi. Cha không hề can thiệp vào việc hành chánh. Sinh viên anh chị nào túng thiếu không đi thi công ghi danh lên Cha Lên:

- Xin Cha chuộc cho con khỏi đóng tiền.

Cha thấy nét mặt mà biết:

- Cha không có quy định gì đâu. Việc của văn phòng là danh thép. Đây cha cho con vay mặt số tiền. Sau này con nhớ trả lời đi cha còn có cho đứa khác vay!

Chỉ cần thôi là cái túi của Cha Lên trả nên không cần, tiền lương bổng của Cha đi vào túi sinh viên. Giúp đỡ con cái nghèo là thú vui của Cha Viên Tròn.

Sinh viên thấy Cha. Phụ huynh các sinh viên phẫn nộ xa cũng biết tình Ngải, gọi con lên Viên Thôn Nhân, nhất là những đứa con công chức chửi con cái sống hạnh nên ngay.

Cha Viên Tròn thấy tình lo lắng sinh viên nam nữ những tuồng nghề học đi trong viên: Giảng sinh, Tật Nguyên đán.

Có đứa thấy tình khóc máu đi về Cha:

- Cha làm sao được, hỏi con! Tình yêu không có trong túi Cha. Tình yêu ở trong tim con. Tình yêu là đôi kho báu Chúa ban cho Nữ công đi con yêu xuống đáng về con thì cần ngay xin Chúa ban cho con mới tình chung thủy. Bụng không thì con chửi đi mặt nàng công chúa nào khác xuống đáng về con, nếu con có tâm hồn mặt hoàng tử.

Đôi cô sinh viên tin cậy là bí quyết của Cha Lép. Vì nên Đức Mẹ Thánh Nhân là một đấng gia đình. Sinh viên trai gái đều là con cái của Cha Vì nên Trùng trùng. Cha hiểu biết tính tình, tên tuổi mỗi đứa, tông tích từng đứa. (Hội đó sẽ sinh viên của đông lắm đâu). Có vậy mới quý chứ!

Đôi lòng họ o tâm đức và giáo sư. Vào nhà cơm là gặp Cha Lép ở đó rồi. Ngài đến trước để xem bàn ăn có sẵn sàng chưa: cơm nóng, bát đĩa, khăn bàn để sạch sẽ, tất cả mọi thứ chi phí. Sự hiện diện của Ngài cũng là một khuyến khích cho nhà bếp nấu nướng ngon, và tâm tình và nghề nghiệp của một đấng báp có vẻ giác ngộ, biết thưởng thức các món ăn có thi vị, hấp dẫn thơm ngon miệng và bổ dưỡng. Những câu chuyện trong các bữa ăn cũng là một món quý. Ngài có khi uống gì chuyện, rồi thì các giáo sư tiếp tục kể chuyện liên miên thích thú, thành tâm như anh em một nhà. Chuyện các đấng thừa sai (missionnaires) tiếp nói tiếng Việt: có ông cụ thừa sai sai một hôm đến dò ngòi và hỏi về việc:

- Hôm nay cha đi xa, con đem cái đũa gỗ của cha ra phơi nắng. (Cả nhà cười mỉa mai).

Ông cụ mỉm cười: cái đũa gỗ và cái gỗ. Ngồi ở hỏi về việc phơi bếp nướng mì, không dám cười to. Và cũng có gan đến gần cho cụ biết nói tiếng Việt cho đúng nghĩa: cái gỗ đũa thì đem ra phơi nắng để khô, còn cái đũa gỗ của cha thì không để phơi đi.

*

Một nhà khố xác hẳn, đôi lòng đấng thông cơm, cười mỉa tính tình, hòa mình với tha nhân, biết ăn biết nói, vui vẻ chào hỏi mọi người, biết xử sự, biết xã giao cho hẳn đấng. Biết ngòi và biết mình. Đôi lòng đón tiếp mọi người, rộng lòng dung thứ, nhất là thành tâm yêu mến tha nhân.

Đôi vị thanh niên nam nữ, chỉ có bao giờ lên án họ họ c li t họ vào họ ng họ thân một một vô phước ng của chúng ta. Và tin tưởng ng tu i xuân là hy vọng của ngày mai. Đây là bí quyết của Cha Vì nên Trùng trùng Nguyễn Văn Lép đấng lòng người, đấng nhi u của ng sẽ viên hết lòng làm cho Vì nên Đức Mẹ Thánh Nhân có danh tiếng, hiện nay còn vang vọng ở quê nhà và các nơi có những anh chị của sinh viên Thánh Nhân.

S M NG BÁC ÁI

Cha Viên Trồng Nguyễn Văn Lập: một con người có xã hội tính, thích nghi với mọi hoàn cảnh xã hội, thành tâm với mọi người, già trẻ giàu nghèo, Công Giáo, Phật Giáo, Hòa Hảo. Giáo sư, sinh viên, thày ký, người giúp việc; Giám mục, Linh mục, Tu sĩ nam nữ: ai ai Ngài cũng cố gắng với con tim thật tình. Người đi với người: luôn phép kính cẩn mà yêu, trong giọng nói, bình tĩnh, trầm mĩm Miền Trung. Ngài đầy ý nghĩa với người. Nhờ vậy đức nhân tâm là phần thưởng cho Ngài lúc sống và lúc qua đời.

Cha Lập trong lúc gian nan, đời nếm khổ hạnh, dân chúng chửi vả lo. Ngài cũng không nhà không việc đời trẻ tại Bình Triêu, giúp Cha Sĩ ở đây. Và đám đông chửi vả lo nếm khổ hạnh, bao vây nhà thờ Thánh Mụ Fatima để được che chở an. Đám đông không nhà, không việc làm, không cơm ăn, không áo mặc, đau ốm không thuốc thang, trẻ con rách rưới, không trường học, không người dạy dỗ, sẵn sàng dành lúc khóc lóc đói khát: không cơm, không nước, chửi đời Linh mục như đàn chiên chửi đời cùng người chăn chiên. Và Cha Lập có đó. Ngài cứu người và suy nghĩ: làm gì được cho đám dân nghèo?

Thầy nhớt khuyên mọi người bình tĩnh giúp đỡ lẫn nhau, thương yêu nhau như họ hàng thân thiết, có cháo ăn cháo, có nước cho nhau uống. Tình thương an ủi mọi người, đức nhân tâm là phần thưởng. Và đây là bài giảng đầu tiên của Ngài được đám đông người tin nếm tuôn với thờ đờ Miền Nam hấp hối. Và Ngài cũng được bôn chen tại đó, nhớt đời nhớt với đám dân nghèo đói, không nhà, không cơm áo, nhớt là Ngài thầy đám trẻ vô tội, khốn cùng trong tu viện non nớt đã gặp đời hạo: có cha còn mẹ cũng như mẹ cõi mẹ cha!

Ngài lo nghĩ đời chúng nhớt u m. Ngài quyệt tâm lo cho chúng được ăn học, có người giáo dục chúng nên người, có trường học dạy dỗ, khai tâm mở trí cho chúng, có bạn học cùng tu viện đờ nô đùa vui chơi, vui học, lên lên trong tình yêu thương, kết nghĩa bạn học cùng tu viện, cùng nhau học hành, lắng nghe lời khuyên bảo nên người: biết sống như những con người sống thiện và như người công dân một nước văn minh. Đời lý tưởng của Linh mục Nguyễn Văn Lập. Và Ngài đã nếm học thực hiện từ năm 1975 cho đời hội thể cuối cùng năm 2001 với sự cố gắng của các Soeurs Nữ Tu và cũng là những tấm lòng khoan dung, từ bi, nhân hậu chuyên sống những người khổ nghèo và trẻ nhỏ vất vả, và một số các cứu sinh viên Viên Đồi Học Thôn Nhân Dalat giúp Ngài bằng cách chung sức quyệt thiện nâng đỡ nhà trường Ngài đã tạo nên. Đó là phần gia nghiệp Ngài đời cho họu thể chúng ta duy trì và chung sức tiếp tục sống những Thôn Nhân của Ngài.

Frère Théophane NGUYỄN VĂN K, FSC

(Nguôn: Đc San Tng Ni m Đc Ông NGUYỄN VĂN L P)